

STORTINGET

Representantforslag 56 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Kathy Lie, Grunde Almeland og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:56 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kathy Lie, Grunde Almeland og Tobias Drevland Lund om å sikre barn individuell klagerett etter barnekonvensjonen

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har siden 1991 vært part i barnekonvensjonen. FNs generalforsamling vedtok i 2011 en tredje valgfri protokoll til barnekonvensjonen om en individklageordning, som trådte i kraft i 2014. Individklageordningen gir barn rett til å fremme klager til FNs barnekomité over brudd på de menneskerettighetene som står i FNs barnekonvensjon. Norge har så langt ikke tilsluttet seg individklageordningen.

Klageretten var et internasjonalt gjennombrudd for arbeidet med å styrke barns rettigheter. I Norge vil klageretten bety et ekstra sikkerhetsnett for barn. I tillegg kan norske myndigheter bli enda tryggere på at de ikke bryter barns rettigheter. Barn som utsettes for vold eller overgrep i hjemmet, som frarøves muligheten for utdanning, som sulter eller blir tvunget inn i barneekteskap, ville alle ha mulighet til å klage inn sin sak for FNs barnekomité hvis Norge signerte tilleggsprotokollen.

Selv om Norge er et godt land for de fleste barn og unge å vokse opp i, har også Norge potensial til å bli enda bedre. I Mossige og Stefansens rapport Vold og overgrep mot barn og unge, NOVA Rapport 5/16, kommer det frem at én av fem norske ungdommer sier at de har opplevd fysisk vold fra minst én forelder i løpet av

oppveksten. I samme rapport kan man lese at i perioden mellom 2007 og 2015 svarte 6 prosent av unge i Norge at de har blitt utsatt for grov fysisk vold fra voksne i familien. Den samme rapporten viste at 29 prosent av jenter og 7 prosent av gutter har opplevd minst én seksuell krenkelse i oppveksten, og 16 prosent av jenter og 6 prosent av gutter har opplevd alvorlige seksuelle krenkelser. Samme rapport viser at jenter har seks ganger så stor risiko for å oppleve grove seksuelle krenkelser.

Muligheten barn får til å klage til FNs barnekomité, er et viktig fremskritt for å øke respekten for barns rettigheter, ikke minst i land der barn opplever grove rettighetsbrudd. Millioner av barn verden over opplever brudd på retten til utdanning, helsetjenester og beskyttelse mot vold. Om Norge ratifiserer klagemekanismen, vil dette sende et viktig og positivt internasjonalt signal. Spesielt nå – når Norge sitter i FNs sikkerhetsråd og har lovet å løfte folkeretten som en prioritering – ville dette bety mye.

Forslagsstillerne viser til at Stortinget i 2012 vedtok å be regjeringen gjennomføre en utredning som synliggjør fordeler og ulemper ved å ratifisere tilleggsprotokollen om individklagerett til FNs barnekonvensjon innen våren 2013. Utredningen ble gjort, men resultatet ble ikke ratifikasjon. Saken har også vært behandlet i Stortinget flere ganger etter det, men har blitt avvist av et flertall. Siden spørsmålet først ble tatt opp i 2012, har man nå høstet erfaring med hvordan FNs barnekomité behandler klagesaker. Forslagsstillerne mener det derfor er et aktuelt tidspunkt å se på spørsmålet på nytt.

Forslagsstillerne mener Norge må være et foregangsland når det gjelder barns rettigheter. Alle barn har krav på å få sine rettigheter innfridd, men det må også være forpliktende at barn får sin stemme hørt. Derfor mener forslagsstillerne at det er på tide at Norge rati-

fiserer tilleggsprotokollen til FNs barnekonvensjon om individklagerett for barn i Norge. Det handler om å ta barns rettigheter på alvor.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om ratifikasjon av tredje tilleggsprotokoll til FNs konvensjon om barns rettigheter av 1989 og på den måten sikre at Norge tar del i individklageordningen under barnekonvensjonen.

21. desember 2021

Kathy Lie

Grunde Almeland

Tobias Drevland Lund